

Обласна бібліотека для дітей ім. А. П. Гайдара

Відділ розвитку дитячих бібліотек і маркетингу

***Бібліотеки Кіровоградщини,
що обслуговували дітей
у 2013 році:
цифри і факти***

аналітичний огляд

м. Кіровоград

2014

Згідно статистичних звітів за 2013 рік у Кіровоградській області бібліотечні послуги дітям надавали 542 публічні бібліотеки, серед яких: *30 спеціалізованих бібліотек для дітей*, 12 центральних районних, 31 міська, 460 сільських 9 селищних.

У т.ч., при 21 бібліотеці для дорослих функціонували дитячі відділи.

Мережа бібліотек для дітей збережена і нараховує 30 закладів: обласна бібліотека для дітей ім. А.П. Гайдара, 17 районних, 12 міських, 2 сільські. Але згідно державної статистичної звітності за 2013 р. в області 32 бібліотеки для дітей.

У звітному році місцевим органам влади Онуфріївського і Світловодського районів від Міністерства культури України надані: Лист-погодження на об'єднання РДБ з РБ Онуфріївського району від 9.12.2013 р. № 128-9-46-13; Лист-погодження на закриття Світловодської РДБ від 20.11.2013 р. № 01-05-147/1. Але відповідні рішення на місцях, на підставі отриманих листів-погоджень, прийняті не були і юридично Онуфріївська та Світловодська РДБ залишилися в мережі дитячих бібліотек області.

На початок 2014 р. 14 дитячих бібліотек працювали у складі ЦБС, 15 – не входять до ЦБС.

29 бібліотек для дітей внесені до Переліку закладів культури базової мережі свого району(міста), але ще не скрізь відбулося його затвердження місцевими радами.

У 29 бібліотеках для дітей працює 101 фахівець.

82,1% – це працівники з повною і базовою вищою бібліотечною освітою.

Переважає більшість (65,4%) бібліотекарів працюють понад 20 років, йде процес оновлення кадрів: 18,8% мають стаж до 10 років, 15,8% осіб – понад 10 років.

Із загальної кількості фахівців дитячих бібліотек 95 осіб (94,1%) працювали в *режимі повної зайнятості*. Кількість працюючих неповний робочий день склали 6 осіб (5,9%), що на 2 особи менше порівняно з 2012 роком.

Працівники Помічнлянської МДБ працювали в режимі вимушеної неповної зайнятості. У Світловодській ДК МДБ скорочено одну штатну одиницю.

Віднесення бібліотек для дітей до групи за оплатою праці: 7 закладів працювали по 3-ій; 13 – по 4-ій; 10 – поза групою.

Показники соціальної ефективності діяльності бібліотек (кількість обслужених користувачів, відвідування, документовидача) найкраще відтворюють межі привабливості бібліотечного закладу, його іміджу у місцевої громади.

Публічними **бібліотеками області обслужено** 102,7 тис. користувачів-дітей, яким **видано** 2186,1 тис. прим. документів.

Основні показники виконані: «користувачі» – на 102,6%, «видача документів» – на 106,2%. Але в порівнянні з 2012 р. відбулось їх *зменшення*: користувачів на 2,5 тис. осіб, видача – на 147,8 тис. прим. документів.

Разом з тим, **зросла кількість відвідувань** дітьми бібліотечних закладів у порівнянні з 2012 р. на 1,0 тис. і склала 1146,3 млн. осіб.

Охоплення читанням дітей шкіл та дитячих садків області маємо на рівні 67,6%.

Районними, міськими, сільськими бібліотеками для дітей обслужено 48,3 тис. осіб, документовидача – 958,2 тис. прим. Показники «користувачі» та «видача документів» виконані у 2013 р. на 102,3% і 103,0%.

У порівнянні з 2012 р. кількість обслужених користувачів зменшилася на 1,5 тис. осіб, в основному, за рахунок міських бібліотек: ЦМДБ міст Кіровограда й Олександрії, ДКМДБ м. Світловодська, МДБ м. Помічна. Причини різні – скорочення штату, корегування показників відповідно навантаженню, робота в режимі вимушеної неповної зайнятості.

Поряд з цим, вивчення структури ринку користувачів бібліотек для дітей показало *збільшення сегменту окремих категорій* у порівнянні з 2012 р., а саме: дошкільників – на 1,5%; «залучені» – на 1,9%, «Інтернет-користувачі» – на 3,6%.

Як позитивне, слід відзначити *значне збільшення кількості відвідувань дитячих бібліотек* – 512,8 тис., що на 21,6 тис. більше 2012 р. Показник «середнє відвідування» 10,6 проти 7,8 (2012 р.). Цьому сприяли: розширення бібліотеками для дітей нових послуг із використанням сучасної комп'ютерної техніки; представлення закладів в мережі Інтернет.

На сьогодні, в дитячих бібліотеках області є 10 сайтів та 9 блогів, сторінки в соціальних мережах. Звернення віртуальних відвідувачів на електронні ресурси бібліотек склали майже 42,4 тис. осіб, що вдвічі перевищує показник 2012 року, кількість відвідувань масових заходів – 66,4 тис. осіб (на 4,5 тис. більше 2012 р.).

Позитивні тенденції в покращенні технічної бази дитячих бібліотек.

26 бібліотек для дітей (89,6%) мають 87 комп'ютерів (на 11 ПК більше 2012 р.); у 25-ти є доступ до мережі Інтернет; сучасна копіювально-розмножувальна техніка нараховує 57 одиниць (на 6 од. техніки більше 2012 р.); 43 од. мультимедійного обладнання.

Комп'ютерне забезпечення – це й результат перемоги у конкурсах програми «Бібліоміст» 3 дитячих бібліотек. А також, бюджетне фінансування (2 МДБ м. Кіровограда), спонсорська допомога (Новоархангельська, Компаніївська РДБ, МДБ філії – №№ 11, 19 м. Кіровограда). Завдяки спонсорам, у 2013 р. було вирішено питання телефонізації й підключення до мережі Інтернет Компаніївської РДБ; філія № 19 м. Кіровограда отримала мультимедійне обладнання.

Олександрійська ЦМДБ ім. Ю Гагаріна в рамках реалізації проекту «Рекламна агенція Бібліо-стиль» програми «Бібліоміст» придбала багатофункціональний пристрій «Canon» (2), цифровий фотоапарат, акустичну систему, мікрофони, лінійний мікшер, ламінатор на загальну суму 5,7 тис. грн.

Новоархангельській РДБ спонсори подарували модем вай-фай.

Відсутні будь-які сучасні технічні засоби у 3-х бібліотеках для дітей: Рівнянській сільській, Помічнлянській і Новомиргородській міських.

Питання **формування та збереження бібліотечних фондів** – це питання життєдіяльності кожної бібліотеки не залежно від профілю та відомчого підпорядкування.

Фонди для дітей публічних бібліотек області нараховують більше 2,2 млн. прим. документів, з яких 61,2% – фонди сільських бібліотек.

Викликає стурбованість **поповнення фондів сільських бібліотек** – у середньому 0,1 книга на користувача. Лише філії 7 районів отримали, у середньому, від 10 до 19 книг. Найбільше – Олександрійської РЦБС, завдяки співпраці ЦРБ з національними бібліотеками по доукомплектуванню друкованими й електронними виданнями із їх обмінних фондів, дарункам.

Мізерні надходження до сільських бібліотек Маловисківського і Добровеличківського районів, де лише 50% закладів отримали нову літературу.

Строката ситуація з передплатою періодики для дітей:
сільські бібліотеки 14 районів отримували періодичні видання;
у Вільшанському й Устинівському – лише в I півріччі;
у Добровеличківському, Петрівському, Маловисківському, Бобринецькому – близько 50% бібліотек мали періодику;
у Знам'янському – залишилися без передплати.

Поступово сільські бібліотеки упорядковують фонд. Але порівнюючи середні показники з 2012 р., констатуємо, що забезпеченість документами на 1 користувача зросла на 0,1, і склала 32,6; зменшились обертаність – 0,7 (0,8 у 2012 р.) і читаність 23,2 (25,5 у 2012 р.).

Методичним центрам районів Бобринецького, Гайворонського, Голованівського, Новоархангельського, Петрівського, Устинівського слід проаналізувати фонди сільських бібліотек.

У бібліотеках для дітей області сконцентрований спеціалізований фонд документів конкретного читацького спрямування для обслуговування дошкільників, читачів-учнів 1-9 класів та організаторів дитячого читання.

У фондах дитячих бібліотек – 645299 прим. документів.
Книги складають 97,2% від загальної кількості фонду,
періодичні видання – 2,6%,
аудіовізуальні та електронні видання – 0,2 %.

Розподіл фондів за мовами майже рівномірний: 50,3% документів – україномовні, 49,6% – російськомовні, іноземною – 0,1%.

На жаль, з кожним роком обсяг фондів зменшується: у 2013 р. на 22,6 тис. прим. менший за 2012 р.

Забезпеченість документами на 1 користувача дитячої бібліотеки склала 13,3 (менше на 0,3 порівняно з 2012 р.). По окремих бібліотеках зазначений показник сягає 7-10 прим. документів.

Не змінилася на краще ситуація з надходженнями документів до бібліотек. **Дитячі бібліотеки області отримали 20520 прим. документів**, що на 10,7 тис. прим. більше 2012 р. Але із загальної кількості надходжень, 11,8 тис. прим. – фонд закритої

Поміччанської МБ № 2, який передано на баланс Поміччанської МДБ.

Надходження ж нових документів склали 8744 тис. прим. (9,8 – 2012 р.).

Найменші надходження (від 50 до 80 книг) мали Рівнянська й Витязівська СДБ, Побузька й Поміччанська МДБ, Світловодська ДК МДБ, Новоархангельська й Ульяновська РДБ.

Основні джерела поповнення документних фондів: державна програма «Українська книга» – 24,6%; відшкодування замість втрачених документів – 17,7%; дарунки – 13,8; придбані у магазинах – 9,7%. Із загального фонду бюджету були профінансовані придбання книг Долинській і Новоукраїнській РДБ, МДБ м. Кіровограда – від 2 до 3 тис грн.; Добровеличківській РДБ і МДБ м. Олександрії – від 0,2 до 0,3 тис. грн.

З метою отримання нових книг бібліотеки проводять різноманітні акції. Так, *Новгородківська РДБ* з допомогою волонтерів провела серед жителів селища акцію «Подаруй бібліотеці дитячу книгу» й отримала 106 примірників.

До *Олександрійської ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна* надійшло 307 прим. книг завдяки акції «Подаруй дітям радість – книгу!» (дарунки письменників, читачів, громадських організацій).

Світловодська МДБ – філія № 8 отримала 143 книги у подарунок від спонсора в рамках акції «Подаруй бібліотеці книгу».

Компаніївська РДБ для альтернативного поповнення фондів створила електронні теки-накопичувачі «На допомогу шкільній програмі», «Новини для родини» та інші.

Передплата періодичних видань склала, в середньому, 13,9 прим. на 1 дитячу бібліотеку.

Завдяки *постійному фінансуванню із місцевого бюджету* найбільше, від 22 до 46 назв, періодичних видань отримували Голованівська, Добровеличківська, Долинська, Новоукраїнська, Олександрівська, Петрівська, Ульяновська РДБ.

Не виділялися кошти із місцевого бюджету Бобринецькій, Компаніївській, Новоархангельській, Устинівській РДБ, МДБ міст Кіровограда, Помічної й Світловодська. Бібліотеки мали періодику за рахунок спонсорських коштів від 1-2 до 18 назв.

Коефіцієнт оновлюваності фондів бібліотек для дітей області – 1,3 (показник ІФЛА – 5).

Вибуття з фондів склали 28,9 тис. прим. документів, у 3 рази більше за надходження. Переважає вилучення документів: по зношеності (68,7%), не актуальні (15,5). Спостерігається збільшення книг, які вилучаються із фонду як *втрачені читачами* – 4,1%.

Напрацювання від платних послуг – 40,7 тис. грн. (менше на 5,3 тис. грн. 2012 р.). Виконання – 94,1% до плану. Використано на поповнення фондів і поліпшення МТБ лише 16,8 тис. грн.

Завжди актуальним та надзвичайно необхідним є постійне **підвищення кваліфікації бібліотекарів.**

Районні бібліотеки для дітей, ЦМДБ міст Кіровограда, Олександрії, як методичні центри, провели різноманітні форми навчань: 49 семінарів-практикумів; 13 творчих лабораторій, базами яких були сільські й міські філії; 35 практикумів і 22 стажування; школи (6) й круглі столи (10), майстер-класи й тренінги (14) тощо. Здійснили 171 виїзд.

Жодна бібліотека не матиме успіху, якщо не буде аналізувати послуги, які пропонуються користувачам, їх інтереси тощо.

У 2013 р. здійснено 146 **соціологічних і маркетингових досліджень** з актуальних питань, якими було охоплено 2,9 тис. дітей різних вікових груп; 51 аналіз читання, під час яких проаналізовані читацькі формуляри 1,7 тис. користувачів. Вивчалися теми: задоволення потреб у періодичних виданнях, книга й комп'ютер у сучасному інформаційному суспільстві, робота Інтернет-центру, книга року, портрет читача тощо. Виходячи з наявних можливостей реалізовували пропозиції, що сформувалися під час досліджень.

Фахівцями дитячих бібліотек **підготовлено понад 468 назв різноманітних матеріалів:** буклетів, дайджестів, методичних порад, бібліографічних посібників, електронних варіантів заходів, вебліографічних списків, відеофільмів, сценаріїв та інше. Друковані рекламні видання, наклад яких склав 2,8 тис. прим., поширювалися серед відвідувачів бібліотек, бібліотекарів підвідомчих закладів.

Окрім **реклами** у ЗМІ (надруковано у пресі й прозвучало на радіо, телебаченні 352 інформації), *бібліотеки перейшли до використання реклами* на власних Web-сайтах, блогах, соціальних мережах, сторінках сайтів інших закладів.

У 2013 р. було розміщено в Інтернет-ресурсах більше 3,8 тис. анонсів, фото, текстів, відео.

Долинська РДБ створила рекламу у вікнах бібліотеки «Друже, саме тут твоя бібліотека!».

У Олександрійській ЦМДБ ім Ю. Гагаріна, завдяки перемозі у конкурсі програми «Бібліоміст», створена «Рекламна агенція «Бібліо-стиль». В ході реалізації проекту були надруковані: банер, кишенькові календарі, прапорці та постер «Знайомтесь! Бібліомістечко – країна мрій»; відбувся ребрендинг фірмового логотипу бібліотеки, створення нового веб-сайту ЦМДБ (<http://dic.alexandriya.com/>) та розробка фірмового бібліотечного стилю; з'явилася релакс-зона й міні-зоопарк. Популяризації бібліотечних послуг сприяли рекламний квест та флеш-моб, танцювальні змагання «Dance Battle» в Kinekt-зоні бібліотеки та конкурс рекламних слоганів про книгу та читання, створення ряду рекламних відеороликів.

Бібліотеки для дітей дбають про наявність *комфортних інформаційних зон* для відвідувачів.

Створено Інтернет-сектор, дитячий куточок «Цікаві книги малюкам» та працює кінотеатрик «Мультляндія для малят» (Добровеличківська РДБ); краєзнавча зона (Новгородківська РДБ).

У Новоархангельській РДБ куточок для наймолодших користувачів обладнаний новими меблями, придбаними спонсорами.

Відкрилися Інтернет-центри в Петрівській РДБ, ЦМДБ та МДБ – філіях № 11, 19 Кіровоградської МЦБС.

Дитячий інформаційний центр православ'я «Віра і Надія» діє в Олександрівській РДБ, про роботу якого розповідається в книзі «Бібліотечна кухня», яка містить «рецепти успіху» бібліотек з усієї України.

Кожна дитяча бібліотека – своєрідний центр проведення дозвілля юних користувачів та їх рідних. Тут працюють клуби і гуртки, школи, літературні студії, вітальні (**всього 56**), діяльність яких спрямована, насамперед, на творчу самореалізацію особистості кожної дитини.

У 2013 створені нові творчі об'єднання:

театральна студія (Долинська РДБ),
правовий клуб (Бобринецька РДБ),
клуб «Do you speak English» за участі волонтера Корпусу Миру (Компаніївська РДБ),
клуб «Інтернет-Чомучки» (Петрівська РДБ),

міні-школа «Смайлик-Пізнайлик» та Центр дитячої ерудиції «Еврика» (Олександрівська РДБ).

Багато заходів були **присвячені Року дитячої творчості** та спрямовані на виявлення й підтримку талановитих дітей.

Активно працювали з користувачами *Бобринецька, Долинська, Голованівська, Компаніївська, Новгородківська, Новоархангельська, Новоукраїнська, Олександрівська РДБ, Олександрійська ЦМДБ ім. Ю. Гагаріна, Світловодська МДБ – філія №8, Побузька МДБ; дитячі відділи при Онуфріївській й Кіровоградській РБ; сільські бібліотеки Компаніївського, Онуфріївського районів.*

Новоукраїнська РДБ спільно зі студією образотворчого мистецтва і дизайну «Гармонія норм» с. Рівне започаткувала «Мистецький проект у бібліотеці». Завдяки чому, вихованці студії можуть представляти власні творчі доробки широкому загалу в приміщенні РДБ. На виставках «Юні таланти рідного краю» та «Бісерні фантазії» експонувалися роботи юних митців: учня Рівнянської спеціальної школи-інтернату Русіна Сергія, учениці Фурманівської ЗШ Сенченко Юлії та учня ЗШ № 8 м.Новоукраїнки Товкуна Олександра, роботи студійців Антона Мурси та Тамари Урсу. Поряд із графічними малюнками Антона Мурси демонструвалася книга А. Дімарова «Для чого людині серце», яка містила ілюстрації, виконані юним талантом.

Майстер-класи «Бісерні фантазії», «Квіти з квілінгу», «Витинаночка-витинанка», «Лялька-мотанка – родинний оберіг», «Рвана витинанка», по декоративному розпису та виготовленню виробів з природного матеріалу тощо проводилися в усіх бібліотеках. Мали позитивний резонанс персональні та колективні виставки малюнків, аплікацій, виробів з бісеру, соломки, насіння, орігамі, декупажу та інших матеріалів, створених дітьми.

Зокрема виставки: ляльки-мотанки, вихованки дитячої школи мистецтв Драгоєвої Наталки (*Вільшанська РДБ*), «Краса природи» учениці 5-Б класу НВК «Гайворонська гімназія» ЗШ № 5 Сходзінської Олександрі (*Гайворонська РДБ*), «Місто пазлів» «Чарівний світ дитячих робіт» (*Добровеличківська, Устинівська РДБ*), «Прекрасне своїми руками» (*Новоархангельська РДБ*), «Юні таланти Новгородківщини» та «Юні художники Новгородківщини» робіт Жені Кучерявої, Анастасії Лисенко й вихованців БДЮТ (*Новгородківська РДБ*).

Сподобалися відвідувачам *Компаніївської, Новгородківської, Новоархангельської РДБ, Олександрійської ЦМБД ім. Ю.Гагаріна* фотовиставки «Літо з бібліотекою», «Ти де? А я в бібліотеці», «На хвилях бібліотечного життя».

Розмаїття проведених бібліотеками заходів протягом року висвітлювалися на сайті ОДБ ім. А.П.Гайдара.

Чимало уваги приділено **популяризації читання**. Бібліотеки для дітей працюють над *реалізацією Концепції Державної цільової програми підтримки та розвитку читання на період до 2015 р.*

Традиційними вже стали проведення бібліотеками області *Тижня дитячого читання та Всеукраїнського конкурсу «Найкращий читач України – року»*, який має велику популярність серед користувачів.

Конкурс 2013 р. був одним із наймасштабніших: відбувся в 320 районних, міських, сільських бібліотеках, учасниками I-II етапів стали більше 4,6 тис. учнів 6-7 класів.

Декілька років поспіль бібліотеки області беруть участь у *Національному проекті «Україна читає дітям»*. Протягом 2013 р. районними, міськими, сільськими бібліотеками були проведені 141 зустріч на яких побували більше 2,2 тис. дітей різних вікових категорій. *Слід відзначити активну участь бібліотек Гайворонського, Голованівського, Компаніївського, Петрівського, Олександрівського районів, м. Олександрії*. Під час зустрічей діти не лише дізналися про читацькі уподобання гостей, а й відкрили для себе нових письменників чи їх твори. Відбулися презентації книг: «Срібне озеро» З.Петрикович (*Долинська РДБ*), «Місто над Бугом-рікою» (змінена і доповнена) О.Павличука, «Казки за мотивами життя святих» та «Даринка в країні казок» К.Барановської (*Гайворонська РДБ*), «Про Ора-лихобора», перша збірка казок, оповідань, легенд для дітей С.Піддубного (*Голованівська РДБ*).

Заслуговує на увагу одноденна акція *Компаніївської РДБ «1+2=сюрприз»*, згідно якої користувачам необхідно було привести 2-х друзів до бібліотеки й отримати сюрприз. Протягом дня до бібліотеки записалося 90 дітей.

У практиці роботи бібліотек для дітей – діяльність за *власними комплексно-цільовими програмами*, що сприяли концентрації наявних ресурсів і творчих можливостей колективів. Бібліотеки продовжували участь в обласній програмі «Багатомірність інформаційної культури 21 століття».

Багато програм спрямовані на популяризацію читання й проведення дозвілля з книгою. *Новомиргородська МДБ* працювала за програмою читання «Чарівна лампа», розраховану на дітей молодшого шкільного віку, з якими бібліотекарі читали і обговорювали прочитане.

На просування читання серед дітей з обмеженими фізичними вадами спрямована ЦКП «Промінці надії» *Олександрійської ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна*.

Більшість бібліотек для дітей, дитячі відділи при ЦР/М/Б працювали за міні-програмами літніх читань «Читацька посмішка влітку», «Літо. Книга. Творчість», «Бібліотека на галявині», «У книги не буває канікул» тощо, які сприяли організації дозвілля дітей і залученню нових користувачів.

При *Світловодській МДБ-філії № 8* діяла літня «Школа Початківця», де група п'ятикласників пройшла підготовку з інформатики. Ефективність – 8,5 тис. обслужених, за цей період, дітей.

Іміджевими заходами, що вдало розповсюджують інформацію про бібліотеку, її ресурси і послуги серед мешканців, є проведення днів відкритих дверей, відзначення ювілейних дат бібліотек, заходів із залученням осіб із фізичними обмеженнями, акцій по залученню до читання тощо. Розмаїття таких заходів бібліотеки для дітей запропонували громадам своїх селищ і міст під час обласної акції «Бібліотека дитячих мрій», ініційованої ОДБ ім А.П.Гайдара до Дня бібліотек.

Фахівці дитячих бібліотек знайомили користувачів із професією бібліотекаря, можливостями та послугами сучасної бібліотеки, здійснювали віртуальні мандрівки до бібліотек України і світу. Відбувалися екскурсії, посвяти в читачі, бібліотечні флешмоби, читацькі марафони, літературні фестивалі, конкурси, свята.

МДБ Кіровоградської МЦБС провели читацьке рандеву «На книжковій алеї» на вулиці Дворцовій у День міста. Тут працював ляльковий театр книги «Буратіно», проводилися ігри, юні волонтери у костюмах казкових героїв розповсюджували рекламну продукцію про бібліотеки.

Відвідувачі Олександрійської ЦМДБ ім. Ю. Гагаріна стали учасниками: бібліо party «Читати – круто!», літературного трамвайчика «Маршрут від книжки до екрану», лібмобу «Як пройти до бібліотеки?», віртуального бібліогіда «Бібліотеки світу», свята читацьких задоволень «Який прекрасний книжковий світ!», вуличної акції «Бібліотечний серпантин» із розповсюдженням рекламних прапорців, листівок тощо. За підтримки міського центру соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді провели для дітей з прийомних сімей, будинків сімейного типу (50 чол.) шоу-програму «Назустріч дітям відчиніть віконце свого серця».

Вільшанська, Долинська, Олександрівська РДБ організували флешмоби «Цей дивовижний світ – бібліотека», «Душі аптека – бібліотека», «Кинь мишку! Візьми книжку!».

Дні відкритих дверей «Таємниці світу дитячої бібліотеки», «Від сьогодні: Я - ЧИТАЧ!» відбулися в *Добровеличківській, Новгородківській, Петрівській РДБ, Олександрійській ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна*.

Свято «Книжковий дім відкритий всім» на центральній площі селища провела *Олександрівська РДБ*.

День дитинства «Бібліотека світлий дім – живе дитинство й щастя в ній» та літературний фестиваль «Книжковий зорепад – 2013» відбулись у *Новоархангельській РДБ*.

Пізнавально-ігровий колаж «Бібліотека твоєї мрії» організувала *Долинська РДБ*.

Турнір ерудитів «Бібліотека - Що? Де? Коли?» – пройшов у *Компаніївській РДБ*.

У *МДБ – філія №8 – Світловодської МЦБС і Голованівській РДБ* відбулося ряд віртуальних практикумів та подорожей «Електронна бібліотека», «Електронна книга», «Казками світу», знайомство з сайтами бібліотек для дітей України, музеєм В.О.Сухомлинського тощо.

Заслужують на увагу організовані на місцях творчі конкурси про бібліотеку: «Бібліотека моєї мрії», «Я люблю мою бібліотеку», «Бібліотека майбутнього», «У різних барвах веселкових – мистецтво наших читачів»; виготовлення вітальних листівок з природного матеріалу, малюнків «Зі святом, бібліотека!», «Бібліотеці улюбленій моїй».

Чудовий подарунок отримала *Олександрійська ЦМБ для дітей ім. Ю.Гагаріна* – 3-D малюнок «Тут живуть казкові герої», створений молодим художником О. Сухотеріним, прикрасив фасадну стіну дитячої бібліотеки.

Підводячи підсумки діяльності 2013 р. можна з впевненістю сказати, що на сьогодні бібліотека для дітей є дійсно не лише осередком інформації, а й центром задоволення інтелектуальних, освітніх і культурних потреб юних користувачів; виявлення і підтримки їхніх творчих здібностей; проведення змістовного дозвілля для дітей та батьків.

Проблеми:

- бібліотеки для дітей області не мають спеціального програмного забезпечення (ІРБІС), що затримує модернізацію бібліотечних процесів, не дає можливості створювати електронні каталоги та бази даних, представити документні фонди в Інтернет-мережі, оперативно задовольняти потреби користувачів в інформації тощо;
- відсутні кошти на поповнення бібліотечних фондів книгами й періодичними виданнями.

З огляду на представлений в документі аналіз статистично-текстових звітів бібліотек для дітей за 2013 рік, ОДБ ім. А.П.Гайдара, як методичний центр, рекомендує:

- задля альтернативного поповнення документного фонду бібліотек створювати – «ксерокейси», тематичні електронні бази даних, електронні колекції, зокрема, краєзнавчі та колекції посилань на регіональні Інтернет-ресурси, розміщувати актуальну, цікаву інформацію на сайті, блозі;
- мати власну стратегію залучення до бібліотеки та читання різних груп користувачів, зокрема, дітей дошкільного віку;
- розширити спектр послуг для дітей та батьків, залучати сім'ї до проведення різноманітних заходів, враховуючи, що 2014 рік – Рік сім'ї;
- створювати і використовувати мультимедійні бібліотечні продукти (слайд-шоу, презентації) під час проведення заходів;
- активно висвітлювати діяльність бібліотек в Інтернет-ЗМІ.

Складання матеріалу, комп'ютерний набір

Н. Расторгуєва

завідувачка відділом

розвитку дитячих бібліотек і маркетингу

Редакція матеріалу

О. Ліней

заступник директора з наукової роботи

Відповідальна за випуск

Т. Манжула,

директор

Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей

ім. А.П.Гайдара

Наша адреса

вул. Шевченка, 5

обласна бібліотека

для дітей ім. А.П.Гайдара

м. Кіровоград

Україна

25006

Телефон: (0522) 22 – 55 – 24   Телефон / факс: 22 – 45 – 85

E-mail: odbgaydar@shtorm.com

metodgaydar@mail.ru